

Základní škola Libera

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

LIBERA

Obsah	
1 Identifikační údaje.....	2
1.1 Název ŠVP.....	2
1.2 Údaje o škole.....	2
1.3 Zřizovatel.....	2
1.4 Platnost dokumentu.....	2
2 Charakteristika školy.....	3
2.1 Úplnost a velikost školy.....	3
2.2 Charakteristika pedagogického sboru.....	3
2.3 Dlouhodobé projekty.....	3
2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	4
2.5 Vybavení školy.....	4
3 Charakteristika ŠVP.....	5
3.1 Zaměření školy.....	5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	24
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	25
3.5 Začlenění průřezových témat.....	26
4 Učební plán.....	33
4.1 Tabulace učebního plánu.....	33
4.2 Poznámky k učebnímu plánu.....	36
5 Učební osnovy.....	37
5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu já a svět (JaS).....	37
5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu český jazyk.....	78
5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu anglický jazyk.....	91
5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu italský jazyk.....	97
5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu matematika.....	100
5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu pohyb, umění, kultura (PUK).....	105
5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu hry, relaxace, aktivity (HRA).....	119
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	124
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	124
6.2 Hodnocení žáků vzdělávaných individuálně.....	126

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

ŠVP Základní škola Libera

Školní vzdělávací program je zpracovaný dle RVP ZV

1.2 Údaje o škole

název	Základní škola Libera
právní forma	školská právnická osoba
sídlo	Višňové 196, 671 38, Znojmo
IČO	23 501 197
místo vzdělávání	Oblekovická 362/196, Znojmo- Oblekovice 671 81
IZO	250 006 073
Ředitel	Lada Bobková
kontakt	skolalibera@seznam.cz, www.skolalibera.cz, 602637900

1.3 Zřizovatel

název	Základní škola Libera
sídlo	Višňové 196, 671 38, Znojmo
IČO	23 501 197
kontakt	skolalibera@seznam.cz

1.4 Platnost dokumentu

od data 1. září 2025

podpis ředitele

razítko školy

2 Charakteristika školy

Jsme základní škola, která poskytuje individuální vzdělávání od 1. do 9. ročníku pro maximálně 38 žáků. Záměrem školy je, aby se do budoucnosti rozšiřovala a rozvíjela, a to na denní docházku. Momentálně jsou žákům k dispozici 2 učebny, které v současné době slouží pouze k mimořádným účelům setkávání se, žák – učitel - rodič a k přezkušování žáků školy. Veškerá komunikace s žáky a zákonnými zástupci funguje online.

Celý dokument je připravován pro denní docházku, ovšem zohledňuje specifikum toho, že v prvním roce se budou všichni žáci vzdělávat individuálně.

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem. Vyučování probíhá ve věkově heterogenních třídách, na druhém stupni v rámci projektů ve věkově heterogenních Skupinách.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Základem učitelského sboru jsou učitelé, kteří s žáky jednají v duchu partnerské komunikace. Učitelé by měli být alespoň obeznámeni s kurzem Respektovat a být respektován, Nevýchovy, Školy bez poražených nebo Nenásilné komunikace.

Pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních a efektivních přístupů ke vzdělávání a metod práce a inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi v českých svobodných demokratických školách.

Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, náslechy v jiných školách v České republice i v zahraničí.

Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR.

Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod vedením pedagoga školy.

2.3 Dlouhodobé projekty

Učíme se uvnitř školy nastavit fungování demokratické instituce jako prostředí, kde se děti učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě a sledovat a řešit konflikty.

V demokratické instituci školy partnersky participují žáci i učitelé.

Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze zájmů a potřeb žáků.

Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelský záměr.

Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností.

Výuku ve škole obohacujeme o výlety a exkurze a pořádáme besedy s odborníky podle zájmů a potřeb žáků. Realizujeme společné vícedenní pobyty žáků v podnětném prostředí na zajímavých místech ČR.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola chápe prostředí rodiny žáka jako velice důležité s tím, že předpokladem úspěchu žáka je spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci. Protože rodina formuje osobnost žáka primárně, považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči a zákonnými zástupci žáků budujeme na seminářích a na individuálních schůzkách již před zápisem dětí do naší školy.

Společná setkávání rodičů se uskutečňují zhruba co dva měsíce a jejich obsahem je sdílení informací o práci dětí a programu školy, ale také představení způsobů práce ve škole a sdílení společných hodnot ve vzdělávání dětí.

Dvakrát ročně nabídne učitel tzv. tripartitu, setkání „učitel–žák–rodič“. Na něm se společně diskutují průběh a výsledky vzdělávání dítěte.

O svých dětech se rodiče mohou informovat během školního roku při osobním setkání s učitelem, telefonickou či e-mailovou cestou, případně mohou nahlédnout do záznamů o žákovi.

2.5 Vybavení školy

V budově školy jsou třídy pro věkově smíšené skupiny dětí na 1. stupni a pro skupiny žáků na 2. stupni. Prostory učeben jsou využívány také k provozu školní družiny. V budově školy je i prostor pro setkávání s rodiči a pro přípravnou práci učitelů.

Ve třídách jsou distribuovány materiály a pomůcky, které jsou dle vlastního výběru přístupné dětem pro jejich školní práci. Toto připravené prostředí pro výuku tvoří encyklopedie, slovníky, učební texty, výtvarné potřeby, didaktické i jiné hry a pomůcky, které se průběžně doplňují a jsou k dispozici učitelům i žákům.

Ve škole vytváříme prostor pro společné setkání všech žáků.

K realizaci sportovního programu jsou pronajímány externí prostory pro tělovýchovu a sport.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

3.1.1 Východiska pro ŠVP

3.1.1.1 Vývoj v pedagogice

Vývoj v pedagogice v posledních 100 letech je znázorněn schematicky a pro přehlednost zjednodušeně v tabulce 1. V oblasti teorií učení reagují na dnešní rychle se měnící svět konektivismus a humanistická (personalistická) teorie vzdělávání. Tyto nové teorie vycházejí z konstruktivismu, který je i východiskem RVP ZV. V RVP jsou mj. reflektovány v tendencích vzdělávání. Zatímco konektivismus reaguje na potřebu propojení v digitálním věku, humanistická teorie vzdělávání se zabývá naplňováním humanistického potenciálu člověka v postmoderní době.

Tabulka 1: Pedagogická východiska ŠVP jsou zvýrazněna barevně ve schematickém znázornění vývoje v pedagogice v posledních 100 letech (upraveno podle Brdličky, 2008, dostupné z:

<https://spomocnik.rvp.cz/clanek/10357/KONEKTIVISMUS---TEORIE-VZDELAVANI-V-PRO-STREDI-SOCIALNICH-SITI.html>)

Teorie učení	Behaviorismus	Kognitivismus	Konstruktivismus	Konektivismus (propojení v síti)	Humanistická teorie vzdělávání
Princip	černá skříňka – zkoumá se jen vnější chování	strukturované programové poznávání	individuální poznávání založené na sociálním principu	chápání informačních struktur v síti	východiskem jsou univerzální lidské potřeby
Proč?	metoda cukru a biče	řízené poznávání navazující na předchozí znalosti	osobní nasazení, sociální a kulturní prostředí, aktivizace	různorodost sítě umožňuje najít pro sebe nejvhodnější cestu	spojení se sebou umožňuje najít a rozvíjet své talenty, východiskem je vnitřní motivace

Paměť	opakovaná zkušenost	kódování, ukládání, vybavení	znalosti dynamicky konstruovány na základě předchozích	znalosti konstruovány na základě dynamicky se měnící sítě	znalosti konstruovány na základě vnitřních vzdělávacích potřeb
Jak?	podnět, reakce	definování cílů podle osnov, plnění plánu, ověřování	vlastní zájem, osobní kontakt s lidmi	aktivní účast v síti	hlubší porozumění sobě sama
Metoda	plnění úkolu (dril)	učení z paměti, procvičování, zkoušení	řešení problémových úloh	komplexní přístup využívající rozličné zdroje	sebeřízení
Zdroje			Piaget, Vygotsky, Brown, Lave, Collins	Siemens, Stephen, Downess	Maslow, Rogers, Neil, Pages, Lewin

3.1.1.2 Vývoj ve světě práce

Vycházíme z následujících základních trendů, které dnes směřují od dříve efektivních strategií:

- k vlastní iniciativě při vytváření a specifikaci práce,
- k dovednostem založeným na optimálním rozvíjení unikátních talentů,
- k flexibilitě,
- k autonomii a přijetí osobní odpovědnosti a iniciativy,
- k smysluplnosti a vnitřní motivaci,
- k sebeřízení,
- k integraci práce a učení,
- k neformálním systémům,
- ke zkracování a integraci cyklů výroby a spotřeby,
- k virtualitě,
- k otevřené komunikaci a spolupráci založené na důvěře,
- k důležitosti sociálních dovedností,
- k důležitosti kvalitních vztahů,
- k práci jako radosti a součásti vnitřního štěstí.

3.1.1.3 Potřeby dítěte

Rychlé změny v dnešním propojeném a komplexním světě mají vliv i na vzdělávací potřeby dětí a na strategie pro jejich naplňování.

Z výše uvedených trendů a obecných východisek vychází následující hodnoty, poslání, vize, předpoklady, vzdělávací cíle a strategie školy.

3.1.2 Základní hodnoty školy

Důvěra,
svoboda a odpovědnost,
podpora samostatnosti učení,
respekt k samostatnosti.

Východiskem pro hodnoty ZŠ Libera je přesvědčení, že „svět je příznivý“ (důvěřujeme světu, že má smysl). Chceme rozvíjet pozitivní přístup k životu. Důvěra, tak, jak ji chápeme, nutně ústí ve svobodu a v sebeřízení. Důvěra, že já i ostatní „jsme v pořádku“. Z toho vyplývá dovednost nebrat si věci osobně a respektovat autonomii a potřeby u sebe i u druhých. Tato důvěra dále otevírá cestu k vzájemnosti a schopnosti efektivní týmové Spolupráce.

3.1.3 Poslání školy

Poskytovat dětem základní vzdělávání cestou přirozeného, sebeřízeného učení založeného na důvěře a vnitřní motivaci.

3.1.4 Předpoklady

Realizace poslání vychází v naší škole z následujících předpokladů:

Učení je přirozené a děti se ze své podstaty chtějí učit.

Efektivní učení je založeno na vnitřní motivaci (pokud mi něco dává smysl, budu dělat i věci, které mne nebaví) a nejlépe probíhá v situacích reálného života.

Vnitřní motivace je vlastní všem lidem; pokud byla narušena vlivy vnější motivace (tresty, odměny, pochvaly a jiné formy manipulace), může trvat dlouho, než se znovu obnoví.

Všechny činnosti (včetně těch, které jsou zdrojem chyb), kterým se dítě věnuje na základě vnitřní motivace, je možné považovat za učení.

Nikoho nemohu nic naučit (na základě své jednostranné vůle), může se to naučit jedině sám a já mu v tom mohu pomoci.

Za své učení je odpovědný žák, demokratická škola mu pro jeho učení vytváří základní podmínky: autonomii a svobodu, podnětné a inspirativní prostředí a podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb.

Děti ve školním věku jsou kompetentní a podle svých dispozic se mohou podílet na rozhodování o chodu školy demokratickou cestou.

Při poskytování vzdělávání je vhodné kombinovat principy osobního růstu a kolektivní inteligence, ve které je schopnost dojít k řešení s využitím intelligenčního potenciálu sítě důležitější než individuální kompetence.

3.1.5 Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání definované v RVP považujeme za velice důležité východisko pro ŠVP i pro rozhodování v rámci školní praxe, a proto je definujeme podrobněji a rozlišujeme jejich hierarchii. Usilujeme o naplňování následujících cílů vzdělávání, které žákům umožňují postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytují základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

3.1.5.1 Poznání a přijetí sebe sama

Umožnit žákovi poznání a přijetí sebe sama, rozvíjení pozitivního vztahu k sobě, umožnit mu autentické sebevyjádření včetně projevení emocí.

Podpořit u žáků pozitivní přístup k životu a důvěru v sebe (ze které následně vyplývá i důvěra ke světu).

Umožnit žákovi, aby se projevoval jako svébytná a svobodná osobnost, uplatňoval svá práva a zároveň aby přijal odpovědnost za své jednání, za aktivní ochranu a rozvíjení svého fyzického, duševního i sociálního zdraví a za naplňování pravidel.

Umožnit žákovi prožívat obyčejné lidské štěstí a radost ze života.

3.1.5.2 Rozvoj emoční a sociální inteligence

Podporovat u žáků rozvoj empatie a kvalitních vztahů k druhým lidem a umožnit jim prožít pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (ve škole konkrétně s komunitou, ale podporovat i kvalitní vztahy v rodině a jinde).

Podporovat žáky v toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, umožnit jim, aby se učili žít společně s ostatními lidmi.

Podporovat u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých, brát chybu i konflikt jako pozitivní příležitost k učení.

Modelovat žákům nenásilnou komunikaci (komunikaci, která je všestranná, otevřená, podporuje spolupráci a přitom nehodnotí a neobviňuje druhé). V komunikaci podporovat jasnost vyjádření a porozumění druhému.

3.1.5.3 Vztah k prostředí

Podporovat u žáků rozvoj kvalitních vztahů k prostředí, ve kterém žijí (pozitivní a citlivé vztahy k přírodě i k věcem).

3.1.5.4 Rozvoj talentů

Umožnit žákovi rozpoznat jeho unikátní potenciál (talenty) a rozvíjet jej na jeho osobní optimum.

Podporovat žáka v tom, aby se v návaznosti na poznání a rozvoj vlastních schopností

dokázal dobře rozhodnout o vlastní životní a pracovní orientaci a dokázal přitom uplatnit získané kompetence včetně všech vědomostí a dovedností, které mu dávají smysl. Umožnit žákům, aby mohli snít a aby se mohli pokoušet realizovat své sny jako podnikatelský záměr v rámci projektů.

3.1.5.5 Strategie učení a sebeřízení

Umožnit žákovi, aby se učil sebeřízení a aby si osvojil vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení. Důležitým cílem je, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl (vnitřní motivace), a aby byli schopni realizovat své činnosti i bez asistence a dozoru dospělého.

3.1.5.6 Myšlení

Podporovat žáky v tvořivém a kritickém myšlení, logickém uvažování a v řešení problémů, ve vyhodnocování informací a v rozpoznání manipulace.

3.1.5.7 Informační gramotnost

Podporovat u žáků práci s technologiemi (počítače, tablety, mobily) nejen školními, ale i vlastními. Zaměřovat se na nabídku, která učí žít a pracovat v dnešní době plné informací, kdy stěžejní je umět s nimi pracovat, vyhledávat je a třídit. Nabízet rozvoj algoritmizace a lekce mediální výchovy.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie jsou souběžně porovnány s klíčovými kompetencemi RVP ZV.

Legenda:

KU – kompetence k učení,
KŘP – kompetence k řešení problémů,
KK – kompetence komunikativní,
KSP – kompetence sociální a personální,
KO – kompetence občanské,
KP – kompetence pracovní,
KD – kompetence digitální.

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme následující strategie.

Výchovné a vzdělávací strategie	Zároveň tak vedeme děti k těmto klíčovým kompetencím
1. Považujeme za velmi důležitou kvalitu vztahů a sociálních procesů, proto dbáme na vytváření bezpečného klimatu a přátelské atmosféry, které považujeme za předpoklad kvalitního učení. Podporujeme sounáležitost komunity školy, vzájemný respekt, ohleduplnost, otevřenou komunikaci a pomoc. Využíváme k tomu školní sněm ve formě společných kruhů. Konflikty považujeme za přirozenou součást vztahů a učíme se využívat je pro jejich zlepšování a osobní růst. Pro řešení konfliktů využíváme primárně mediaci. Pro podporu ostatních využíváme přející pozornost.	- KSP: žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

2. Vycházíme z postojů a postupů nenásilné komunikace i partnerské výchovy a svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k sobě, k ostatním i k životnímu prostředí.	- KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
3. Dáváme žákům důvěru a odpovědnost a necháváme dopadnout přirozené důsledky jejich rozhodnutí. S chybou pracujeme pozitivně a kreativně. „Špatný“ nemůže být nikdy člověk jako takový, ale pouze jeho konkrétní jednání. Respektujeme individualitu žáků a podporujeme jejich autonomii a vyjadřování vlastního názoru.	- KŘP: kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

4. Východiskem výchovně vzdělávacího procesu je sebeřízení vycházející z individuálních potřeb žáků i z potřeb komunity školy. Žákům v této oblasti poskytujeme potřebnou důvěru i potřebnou zpětnou vazbu a podporu. V rámci efektivního sebeřízení u žáků podporujeme i svobodné sebevyjádření a možnost plně projevit své emoce. Ke korekci nevhodného jednání používáme mediaci a podporují ji i demokratické instituce školy.	- KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, - KD: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - KD: vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
---	---

5. Žáky vedeme k odpovědnosti za vlastní chování, rozhodování a vzdělávání tím, že jim v těchto oblastech poskytujeme potřebnou svobodu spojenou s odpovědností. Zároveň tento přístup modelujeme vlastním jednáním. Vzdělávací nabídku diferencujeme a realizujeme v souladu se zásadou zohledňování vzdělávacích potřeb žáka.	- KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KD: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky - KD: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
--	---

6. Zapojujeme žáky do plánování života školy: nabízíme možnost přijít se svými nápady, podílet se na plánování, přípravě a organizaci školních akcí a programu, účastnit se těchto akcí na základě vlastního rozhodnutí, což napomáhá mj. získání pocitu sounáležitosti se školou a získávání zkušeností s osobní angažovaností v komunitě a společnosti.	- KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, - KŘP: vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, - KŘP: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, - KSP: přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
--	---

7. Zapojujeme žáky do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, což vede k získání pocitu sounáležitosti se školou, a také k zájmu o okolní prostředí v běžném životě, například třídění odpadů, plánování a realizace zařízení třídy apod.	- KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, - KO: chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti, - KP: používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, - KP: přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
--	--

8. Společně s dětmi vytváříme a reflektujeme pravidla.	- KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, - KŘP: kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
---	---

9. Poskytujeme žákům prostor pro široké sdílení, diskuze a vlastní názory, mj. v komunitním kruhu, a podporujeme spolupráci mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů, výskytu šikany a sociálně patologických jevů.	- KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
---	--

10. Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí navzájem. S ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce.	- KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KK: využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, - KSP: přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
---	---

11. Podporujeme autonomii dětí. Upřednostňujeme vlastní iniciativu dětí a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným vzděláváním umožňujeme dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své talenty.	- KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KŘP: samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KU: samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, - KU: poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
---	---

12. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory. Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládnutí vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně. Vzdělávací obsah je prostředek pro vytváření vlastních konceptů a otázek, které mohou žáka vést do hlubšího vhledu a širších souvislostí v rámci žákem vybrané oblasti.	- KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, - KU: operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy, - KU: samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
---	---

13. Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.	- KU: operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy, - KK: rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění, - KK: využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, - KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
14. Využíváme vzdělávací přístupy a metody vycházející z vnitřní motivace žáků a učení zkušeností a objevování.	- KŘP: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, - KŘP: samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, - KŘP: ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,

15. Podporujeme smysluplné učení a využíváme pro ně i aktuální události a externí příležitosti. Do výuky zveme externí odborníky.	- KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje, - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
--	---

16. Vnitřní učební prostory rozšiřujeme o venkovní prostředí, které dětem nabízí další praktické zkušenosti, ale i důležitou možnost pohybu.	- KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
17. Podporujeme objevení a rozvíjení vlastních postupů učení jednotlivých žáků. Umožňujeme žákům, aby řídili své učení. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.	- KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KD: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
18. Při hodnocení žáka respektujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci a využíváme vlastní sebehodnocení.	- KU: poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

19. Kromě aktivit zajišťovaných pedagogickými pracovníky školy (kteří jsou zaměstnanci školy) spolupracujeme s externími odborníky v oblastech podle vzdělávacích potřeb žáků. Zveme odborníky do školy a vyjíždíme na externí programy. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Umožňujeme žákům sebevyjádření v různých oblastech.	- KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit, - KD: chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
20. Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat o chodu školy, včetně plánování investic a činností. V rámci aktivit žáků podporujeme tematické projekty zaměřené na mikroekonomiku (např. výroba a prodej v rámci komunity). Pro realizaci některých projektů zveme také externí odborníky. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.	- KP: orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Toto jsou společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků, žáků-cizinců a žáků sociálně znevýhodněných.

Škola uplatňuje pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných, žáků-cizinců i žáků sociálně znevýhodněných principy individuálního přístupu s využitím široké škály podpůrných opatření v personální oblasti, vzdělávací oblasti a materiálního zabezpečení.

Naše škola se zaměřuje na bezproblémové zařazení dětí s jakýmkoli odlišnostmi do kolektivu školy. Prostředí školy je nastaveno tak, aby se žáci učili toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti. Dosahujeme toho především prostřednictvím fungování demokratických institucí školy, partnerským přístupem a modelováním chování, které je založeno na nenásilné komunikaci. Dále klademe důraz na realizaci dostatečně podnětného a věku a individualitě dítěte přiměřeného vzdělávacího prostředí.

Na podpoře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí v naší škole celý tým – učitelé, případně asistent pedagoga a školní psycholog. Jestliže učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem hledá další cesty individualizace výuky.

Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (přiznané podpůrné opatření prvního stupně) vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Podkladem plánu pedagogické podpory je ŠVP. K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školního poradenského zařízení (ŠPZ). Následně na žádost rodičů škola vypracuje na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření individuální vzdělávací plán (IVP).

S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými. IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Na doporučení ŠPZ je v rámci podpůrných opatření možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.

V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk. Těmto dětem vyjdeme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u dětí se znevýhodněním.

Vycházíme z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku.

Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka průběžně a stále individualizována, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

V případě, že učitel identifikuje u dítěte projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonné zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanými žáky) hledají optimální cesty pro další vzdělávání.

Rozvíjíme talent a nadání každého dítěte. Učitel ho podporuje. Hledá spolu s ním centra jeho zájmů, pomáhá mu rozvíjet jeho silné stránky. Žák má šanci objevit a uvědomit si, kam jej jeho schopnosti a talent táhnou. Prohlubuje svoje kompetence v různých oblastech a uvědomuje si, v čem je dobrý. Nadaný žák může navštěvovat výuku určenou starším žákům a být v probíraném učivu v předstihu. V rámci pedagogické podpory umožňujeme těmto žákům i spolupráci s externími specialisty v oboru žákova nadání. Žák zažívá pocit úspěchu na základě spokojenosti se sebou, nikoli tradičním porovnáváním s ostatními dětmi.

Přestože škola svým individualizovaným pojetím vzdělávání nabízí uplatnění pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané, není jejím záměrem poskytovat vzdělání výhradně těmto dětem. Naopak, rádi bychom vytvořili přirozené prostředí, jehož součástí může být každý. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, vnímáme vzdělávací potřeby každého zvlášť.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou začleňována do vyučovacích předmětů, projektů i výjezdů mimo Školu.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA
Sebepoznání a sebepojetí				JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Seberegulace a sebeorganizace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Psychohygiena	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Kreativita	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Poznávání lidí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Mezilidské vztahy	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Komunikace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kooperace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA

Hodnoty, postoje, praktická etika	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
---	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA
Sebepoznání a sebepojetí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Seberegulace a sebeorganizace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Psychohygiena	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kreativita	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Poznávání lidí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Mezilidské vztahy	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Komunikace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kooperace a kompetice	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Hodnoty, postoje, praktická etika	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Tematický okruh	1. ročník 2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola		JaS	JaS	JaS
Občan, občanská společnost a stát				JaS
Formy participace občanů v politickém životě				JaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		JaS	JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	JaS	JaS	JaS	JaS
Občan, občanská společnost a stát			JaS	JaS
Formy participace občanů v politickém životě			JaS	JaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	JaS	JaS	JaS	JaS

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					JaS
Objevujeme Evropu a svět					JaS
Jsme Evropané					JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	JaS	JaS	JaS	JaS
Objevujeme Evropu a svět	JaS	JaS	JaS	JaS
Jsme Evropané		JaS	JaS	JaS

3.5.4 Multikulturní výchova (MkV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					JaS
Objevujeme Evropu a svět					JaS
Jsme Evropané					JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	JaS	JaS	JaS	JaS
Objevujeme Evropu a svět	JaS	JaS	JaS	JaS
Jsme Evropané		JaS	JaS	JaS

3.5.5 Environmentální výchova (EV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				JaS	JaS
Základní podmínky života			JaS	JaS	JaS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS	JaS
Vztah člověka k prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	JaS	JaS	JaS	JaS
Základní podmínky života		JaS	JaS	JaS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS
Vztah člověka k prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS
Princip sociálního smíru a solidarity	JaS	JaS	JaS	JaS

3.5.6 Mediální výchova (MV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			JaS	JaS	JaS
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				Jas	Jas
Stavba mediálních sdělení					JaS
Vnímání autora mediálních sdělení					JaS

Fungování a vliv médií ve společnosti				Jas	Jas
Tvorba mediálního sdělení				Jas	JaS
Práce v realizačním týmu				JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	JaS	JaS	JaS	JaS
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality		JaS	JaS	JaS
Stavba mediálních sdělení			JaS	JaS
Vnímání autora mediálních sdělení			JaS	JaS
Fungování a vliv médií ve společnosti	JaS	JaS	JaS	JaS
Tvorba mediálního sdělení	JaS	JaS	JaS	JaS
Práce v realizačním týmu	JaS	JaS	JaS	JaS

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	1.st. celkem
		11	11	14	15	16	67
já a svět (JaS)	Český jazyk a literatura	5	5	6	6	6	28
	Cizí jazyk			2	2	2	6
	Matematika a její aplikace	3	3	3	3	3	15
	Informatika				1	1	2
	Člověk a jeho svět	2	2	2	2	3	11
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
český jazyk (ČJ)	Český jazyk a literatura	1+5	1+5	1+6	1+6	1+6	5
anglický jazyk (AJ)	Cizí jazyk	0/1*	0/1*	1+2	1+2	1+2	3
německý jazyk(NJ)	Další cizí jazyk	0/1*	0/1*	0/1*	0/1*	0/1*	
matematika (M)	Matematika a její aplikace	1+3	1+3	1+3	1+3	1+3	5

pohyb, umění, kultura (PUK)	Umění a kultura Tělesná výchova	3 2	3 2	2 2	2 2	2 2	12 10
hry, relaxace, aktivity (HRA)		4/3*/2**	4/3*/2**	3/1*	3/1*	2/1*	16
Z toho disponibilní časová dotace							16
Počet hodin týdně		22	22	24	25	25	118

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	2. stupeň celkem	
já a svět (JaS)		18	18	19	19	74	
	Český jazyk a literatura	3	3	2	3	11	
	Cizí jazyk	2	2	2	2	8	
	Další cizí jazyk			1	1	2	
	Matematika a její aplikace	3	3	3	2	11	
	Informatika	1	1	1	1	4	
	Člověk a společnost	3	3	3	3	10	2

	Člověk a příroda	5	5	6	6	20	2
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	3	1
český jazyk (ČJ)	Český jazyk a literatura	1+3	1+3	1+2	1+3	4	
anglický jazyk (AJ)	Cizí jazyk	1+2	1+2	1+2	1+2	4	
německý jazyk(NJ)	Další cizí jazyk	0/1*	0/1*	2+1/ 1+1* *	2+1/ 1+1* *	4	
matematika (M)	Matematika a její aplikace	1+3	1+3	1+3	1+2	4	
pohyb, umění, kultura (PUK)	Umění a kultura Tělesná výchova	3 2	3 2	2 3	2 3	9 10	1
hry, relaxace, aktivity (HRA)		3/2*	3/2*	3/4**	3/4**		12
Z toho disponibilní časová dotace						18	
Počet hodin týdně		29	29	32	32	122	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Na 2. stupni je Výchova ke zdraví integrována do vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost, jež jsou integrované v předmětu JaS a v předmětu HRA. Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku a další cizí jazyk od 8. ročníku. V případě zájmu může žák zahájit výuku cizích jazyků dříve v rámci disponibilní časové dotace pro předmět HRA, v učebním plánu zvýrazněno *, **

5 Učební osnovy

Osnovy jsou koncipovány jako očekávané výstupy žáků, které zahrnují i učivo, a v souladu s filozofií školy jsou formulovány pro delší období než jeden ročník. Toto rozšíření časového rámce umožňuje mj. realizovat výchovné a vzdělávací strategie školy č. 4, 5, 9, 10, 11, 12, 14 a 17. Učivo je součástí očekávaných výstupů a škola v souladu se svojí koncepcí preferuje výběr učiva žáky.

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu já a svět (JaS)

5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět JaS zahrnuje část samostatných oborů Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk, Matematika a její aplikace a plně obory Informační a komunikační technologie, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví a dále na prvním stupni Člověk a

jeho svět a na druhém stupni Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Předmět v souladu s koncepcí a strategiemi školy integruje učivo napříč obory a plně využívá propojenost obsahů i průřezových témat.

Předmět JaS má v 1. a 2. ročníku 11 hodin, v 3. ročníku 14 hodin, ve 4. ročníku 15 hodin, v 5. ročníku 16 hodin, v 6. a 7. ročníku 18 hodin a v 8. a 9. ročníku 19 hodin.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny, skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.1.2 Průřezová témata

Předmětem JaS se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií v předmětu JaS je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro integrované naplňování cílů vzdělávání. Výchovné a vzdělávací strategie mohou vznikat organicky, kritériem jejich vhodnosti je naplňování cílů vzdělávání pomocí strategií školy.

Typické činnosti realizované v rámci projektu JaS zahrnují například příběhy, velké otázky a diskuse vyžadující komplexní pohled na svět, projekty integrující více oborů vzdělávání. Obsahy vzdělávání jsou chápány jako prostředek pro vytváření vlastních konceptů a získání hlubšího vhledu v oblasti poznání, které dává žákovi smysl. Důležitou strategií je propojení vzdělávání s reálným životem, který organicky přináší důležité obsahy.

5.1.4 Vzdělávací obsah

Vedle oborů, které jsou výhradně součástí předmětu JaS, tento předmět ještě integruje části těchto oborů:

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk
- Matematika a její aplikace

Obsahy těchto integrovaných částí jsou pro lepší přehlednost uvedeny u vzdělávacích obsahů předmětů český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk a matematika.

5.1.4.1 Obor Informační a komunikační technologie v předmětu JaS

Ročník: 1.–5.

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady.	ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady
Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí na internetu vyhledávat informace a používat ho	ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

34

k sebeřízenému vzdělávání.	ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
Komunikuje pomocí internetu.	ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
--	------------------------------------

Pracuje s textem a obrázkem v editoru podle své preference.	ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
---	---

Ročník: 6. - 9.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	
Zpracuje a prezentuje na	

uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
---	--

5.1.4.2 Obor Člověk a jeho svět v předmětu JaS

Ročník: 1.–5.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Místo, ve kterém žije, využívá pro sebevyjádření, popíše svůj vztah k němu. Na místě, které zná, rozliší prvky v krajině, popíše cestu, zorientuje se v jednoduché mapě, nekreslí vlastní schéma a zanechá do něj pro něj významné prvky. Umí se bezpečně pohybovat v přírodě, objevovat ji a pobývat v ní. Určí směr podle světových stran. Vytváří si koncept existence svého domova v dané obci,	ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
	ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
	ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
	ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
	ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
	ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí

kraji, státu, Evropy, Země a vesmíru a dovede o tom hovořit. Porovnává zkušenosti z různých míst, která zná. Popíše principy rozhodování v demokratické společnosti a hlavní orgány rozhodování v našem státě státních symbolů.	ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
	ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
	ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Učí se rozumět potřebám svým i potřebám ostatních lidí. Vytváří si pozitivní vztah sám k sobě a projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem ostatních lidí. Podílí se na vytváření pravidel soužití a na jejich dodržování. Popíše smysl pravidel pro fungování lidské společnosti na různých úrovních. Uvede příklad pravidel, která mu dávají smysl a která by raději změnil a uvede proč. Uvede příklady změn, které by chtěl realizovat ve svém prostředí.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
	ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
	ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

Vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním a hledá společná řešení. Umí říci svůj nesouhlas a zdůvodnit jej. Umí se dohodnout. Postaví se bezpráví. Popíše příbuzenské vztahy ve své nejbližší rodině. Uvede příklady lidských činností a jejich významu. Orientuje se v základních formách vlastnictví a v základech finanční gramotnosti.	ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
	ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
	ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
	ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se v čase. Časově zarámuje základní poznatky o sobě, o blízkých lidech, o místě, ve kterém žije a o lidské	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
	ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

společnosti i přírodě. Pojmenuje vztah příčiny a důsledku. Popíše příběhy, které se udály v minulosti a které jej oslovují. Na příkladu vysvětlí pojem památka a státní svátek.	ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
	ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
	ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
	ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
	ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
	ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává její jednotlivé součásti a vztahy mezi nimi včetně projevů života nebo principu rovnováhy. Popíše proměnu přírody v čase a vliv člověka. Vnímá krásu přírody,	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
	ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

umí chránit její hodnoty. Provádí a interpretuje jednoduché pokusy u skupiny známých látek. Změří základní veličiny. Objevuje Zemi jako součást vesmíru a vysvětlí důvod střídání ročních období.	ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
	ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
	ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
Popíše vybrané činnosti člověka v přírodě a jejich vliv na zdraví lidí i na zdraví přírody. Charakterizuje vybrané přírodní jevy, které mohou představovat riziko, a v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
	ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
	ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
--	------------------------------------

Žije zdravě, uplatňuje základní hygienické návyky a využívá přitom i znalosti o lidském těle. Je si vědom konkrétních rizik a jedná tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních lidí a to ani jako chodec nebo cyklista. Zná základní možná rizika včetně návykových látek a umí jim předcházet, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Nenechá sebou manipulovat. Umí říci “ne”. Zná číslo tísňové linky a umí na ni zavolat. Při mimořádných událostech reaguje adekvátně situaci a sleduje pokyny odpovědných dospělých. Umí plně prožívat přítomný okamžik. Při činnosti, která mu dává smysl, umí nerozlišovat mezi prací a zábavou.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
	ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
	ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
	ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života
	ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
	ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
	ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

Rozpozná zranění, které by mohlo ohrozit život a zajistí lékařskou pomoc. Ošetří drobná poranění. K druhým lidem se chová respektujícím způsobem. Orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
	ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
	ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
	ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.1.4.3 Obor Výchova k občanství v předmětu JaS

Ročník: 6.–9.

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uvědomuje si a učí se žít vztah k sobě, druhým, ke společnosti na různých úrovních (rodina, komunita, organizace, obec, region, stát, kontinent, planeta, ...) a umí o tom diskutovat. Uvědomuje si výhody založení takových vztahů na partnerství. Uplatňuje a umí zprostředkovat dalším lidem různé	VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
	VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
	VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
	VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
	VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

demokratické přístupy (většinové hlasování, konsensus, sociokracie). Kriticky přistupuje k mediálním informacím, propagandě, populismu, reklamě a dalším druhům manipulace včetně projevů lidské nesnášenlivosti.	VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
	VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
	VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

Konflikt vnímá jako příležitost pro učení se a růst. Umí využít techniky nenásilné komunikace a mediace. Učí se sebeřízení a kooperaci. Volí si oblast a způsob aktivity ve školní samosprávě.	VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
	VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná význam vnitřní motivace a umí ji v sobě pěstovat. Rozpozná své potřeby a respektuje potřeby druhých, rozezná vhodné	VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
	VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání

a nevhodné strategie jejich naplňování. Svobodně vyjadřuje sám sebe. Objevuje a rozvíjí své talenty, poznává sám sebe a buduje zdravou sebeúctu. Zažívá a spoluvytváří harmonii.	překážek
	VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
	VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Prakticky umí hospodařit s kapesným, rozpočtem projektu, týmu, školy. Rozlišuje různé formy dohod, vlastnictví, směny, sdílení a užívání ve společnosti.	VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
	VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
	VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
Ovládá základy finanční gramotnosti. Zná základy fungování trhu	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání

a hospodaření státu.	s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
	VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
	VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
	VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Na základě zkušenosti s institucemi demokratické školy se učí být aktivním a odpovědným členem společnosti. Porovná různé způsoby rozdělení moci na úrovni státu či komunity. Posoudí význam ochrany práv a svobod lidí a zvířat. Podílí se na tvorbě a dodržování pravidel v rámci	VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
	VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
	VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
	VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
	VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu

demokratické školy a uvědomuje si jejich smysl pro fungování společnosti a s tím spojenou osobní zodpovědnost.	VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
	VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
	VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
Objasní základy fungování právního státu. Bere na sebe odpovědnost za své jednání.	VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
	VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
	VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uvede příklad vztahů na mezinárodní úrovni. Uvede příklady globálních a lokálních příležitostí. Učí se nahlížet na globální a lokální problémy jako na	VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
	VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
	VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
	VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

příležitosti a dává je do souvislostí. Uvědomuje si propojenost světa. Vnímá ČR jako součást EU i globálního světa a jeho organizací.	VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
	VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

5.1.4.4 Obor Výchova ke zdraví v předmětu JaS

Ročník: 6.–9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Věnuje pozornosti tomu, co ve svém životě chce a ne tomu, co ve svém životě nechce. Důvěřuje sám sobě a signálům svého těla. Rozvíjí svoji emoční a sociální inteligenci podle svých schopností a dispozic, a umí je uplatnit v praktických situacích. Uvědomuje si základní životní potřeby (tělesné, duševní a sociální). Umí je pojmenovat a nenásilně komunikovat. A tím naplňuje potřeby i potřeby druhých ve shodě se zdravím.	VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
	VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
	VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

Uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví, umí sdílet informace o zdraví s ostatními a diskutuje o aspektech zdraví včetně vlivu stravy a životního stylu. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. Umí pracovat s vlastní energií, využívá ji na své optimum. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, čímž předchází stresovým situacím. Orientuje se v otázce sexuality v souvislosti se zdravím, vztahy a pozitivními životními cíli a odpovědného sexuálního chování. Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených	VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
	VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými
se zneužíváním psychoaktivních látek, s užíváním internetu, umí rozeznat prvky manipulace a násilí.	jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

Chová se odpovědně v silniční i železniční dopravě. Dokáže poskytnout první pomoc.	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

5.1.4.5 Obor Dějepis v předmětu JaS

Ročník: 6.–9.

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
	D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
	D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat	D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

informace o historii Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
	D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
	D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
	D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
	D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.	D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
	D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a

Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	islámské kulturní oblasti
	D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
	D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
	D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde	D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
	D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
	D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
	D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
	D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus

	D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
--	--

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
	D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
	D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
	D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
	D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy
	D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

Očekávané školní výstupy a učivo –	Výstupy podle RVP ZV – žák:
------------------------------------	-----------------------------

žák:	
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich	D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS	D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
	D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
	D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
	D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy. Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JAS	D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
	D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
	D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
	D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.1.4.6 Obor Fyzika v předmětu JaS

Ročník: 6.–9.

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami, druhy pohybu.	F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
	F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
	F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.
Rozumí molekulárnímu složení látek a důsledkům působení vnějších vlivů na strukturu látek. Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa a v kapalinách. Rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují.	F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
	F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
	F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku. Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a rozezná střídavý a stejnosměrný proud. Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice. Chápe, jak se šíří světlo v různém prostředí a jaké důsledky má druh prostředí na šíření světla v něm.	F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
	F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
	F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
	F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

	F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
--	---

5.1.4.7 Obor Chemie v předmětu JaS

Ročník: 8.-9.

Ročník: 8.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se v základní chemické terminologii. Bezpečně zachází s různými látkami i ve formě směsí a umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty. Aplikuje některé základní chemické rovnice v rámci chemického experimentu. Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.	CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky

Znalosti o vlastnostech látek dokáže	nebo produktu
využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu. Rozumí významu materiálů toků pro fungování přírody i společnosti a podstatě oběhového hospodářství. Nabyté znalosti aktivně využívá ve prospěch společnosti.	CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

5.1.4.8 Obor Přírodopis v předmětu JaS

Ročník: 6.-9.

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše biologickou podstatu života, jeho základní projevy, stavební prvky a funkce včetně přenosu dědičné informace.	P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
	P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
	P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
	P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
Na příkladech uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
	P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
	P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Objasní důležitost hub v ekosystému lesa. Rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby.	P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
	P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v

Popíše kdy a kde najít jedlé houby a jak je upravit pro lidskou potravu.	potravních řetězcích
	P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozliší základní skupiny rostlin a popíše jejich stavbu. Vypěstuje rostlinu a vysvětlí důležité podmínky pro její život. S pomocí internetu určí druh rostliny. Popíše význam rostlin pro lidskou stravu. Uvede rostliny, které se vyskytují volně v přírodě a které lze využít pro lidskou potravu. Popíše způsoby úpravy rostlin pro lidskou potravu. Na základě pozorování odvodí závislost a přizpůsobení rostliny podmínkám jejího životního prostředí a případně její ovlivňování tohoto prostředí.	P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
	P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
	P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
	P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
	P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozliší základní skupiny živočichů a popíše stavbu jejich těla. Umí pozorovat zvíře v přírodě a pojmenovat základní znaky jeho chování. Umí chovat živočicha, pochopit a uspokojovat jeho potřeby. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Rozlišuje běžné druhy živočichů, s pomocí internetu určí druh neznámého zvířete. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Popíše význam zvířat pro lidskou stravu. Popíše odlišnost dopadů chovu zvířat a pěstování rostlin na životní prostředí. Na základě pozorování odvodí přizpůsobení živočicha podmínkám jeho životního prostředí a případně i ovlivňování tohoto prostředí živočichem.	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
	P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše lidské tělo, jeho důležité soustavy i jednotlivé orgány a jejich vztahy. Objasní život člověka od jeho vzniku až	P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

po stáří. Orientuje se v původu a vývoji člověka na Zemi. Realizuje zdravý způsob života. Rozpozná příznaky běžných nemocí a popíše způsoby jejich léčby, nastíní jejich možné příčiny. Poskytne první pomoc při poranění a vysvětlí její zásady.	P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
	P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
	P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše vznik a historii Země ve vesmíru. Uvede příklady významných změn podnebí. Vysvětlí podstatu oběhu uhlíku v přírodě a vzniku globálního oteplování. Na konkrétním geografickém příkladu popíše vztah geologického podkladu pro utváření krajiny a pro vznik a rozvoj biosféry i pro činnost člověka. Uvede příklady těžby surovin i jejich významu v historii lidstva.	P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
	P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
	P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
	P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
	P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

Rozlišuje vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů i na činnost člověka.	P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
--	--

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše konkrétní ekosystém, jeho složky	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
a základní vztahy v něm včetně jeho významu pro člověka. Uvede příklady potravních řetězců. Uvede příklady vlivu	P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
lidské činnosti na konkrétní ekosystém. Diskutuje o vlivu člověka	P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává ji a vnímá její krásu, umí chránit její hodnoty	P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody
	P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

5.1.4.9 Obor Zeměpis v předmětu JaS

Ročník: 6.–9.

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí vyhledat zeměpisné informace. Zpracovává zeměpisná data.	Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
	Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
	Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
	Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní informace o Zemi a její postavení ve vesmíru	Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
	Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

	Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
--	--

	Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
--	--

REGIONY SVĚTA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se na mapě světa a konkrétní zeměpisné reálie nahlíží v rámci souvislostí v předmětu JaS	Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
	Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
	Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
	Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Na základě rozložení přírodních podmínek je schopen vyvodit a posoudit vlivy na život v lidských sídlech. Reflektuje historické a aktuální světové problémy.	Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
	Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
	Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
	Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
	Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje typy krajín a chápe vliv krajiny na život. Uvede příklady	Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

vzájemného ovlivňování mezi člověkem a životním prostředím.	Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
	Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná realie ČR a realie svého bydliště.	Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
	Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
	Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
	Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
	Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Geografické znalosti aplikuje v praxi Pohyb a pobyt ve volné přírodě podstupuje s ohledem k rizikům, je si jich vědom a zvažuje bezpečnostní opatření	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

5.1.4.10 Obor Člověk a svět práce v předmětu JaS

Ročník: 1.- 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozeznává různé materiály tradiční i netradiční. Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Zná základní lidové zvyky, tradice a řemesla. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Zvládá pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a volí podle druhu pěstitelských	ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm. Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.	ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
--	---

Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model; navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování vybraných rostlin.	ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, provádí drobnou domácí údržbu. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, připraví jednoduché pokrmy. Prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Umí používat digitální technologie s jejich nejběžnějšími komponenty.	ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje
---	---

Počítač používá bezpečně, ví na koho se obrátit dojde-li k závadě. Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla. Orientuje se v různých oborech lidské činnosti, objevuje svoje talenty a učí se je rozvíjet, poznává sám sebe a buduje si zdravou sebeúctu.	pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného dalšího vzdělávání a umí při tom využít různé zdroje informací. Uvědomuje si svoje silné i slabé stránky a umí o nich diskutovat.	ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu český jazyk

5.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Komunikace v českém jazyce patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, mezi prostředky sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Klademe důraz na to, aby se žák vyjadřoval především efektivně a funkčně (ústně i písemně).

Předmět čeština zahrnuje část oboru Český jazyk a literatura, druhá část je integrovaná v předmětu JaS.

Předmět český jazyk je v 1.–9. ročníku 1 hodinu, zbylá časová dotace je integrována v předmětu JaS.

Žáci v předmětu čeština mohou vytvářet věkově homogenní nebo smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.2.2 Průřezová témata

Předmětem čeština neprolínají žádná průřezová témata.

5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií v předmětu čeština je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro objevování českého jazyka a jeho využití pro všestrannou komunikaci.

5.2.4 Vzdělávací obsah

5.2.4.1 Předmět český jazyk

Ročník: 1.–5.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte s porozuměním texty přirozeného rozsahu a náročnosti. Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Během písemného i mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky. Dokáže se písemně vyjádřit. Umí sledovat dějovou linii příběhu.	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
	ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. období

Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Dokáže pracovat s informacemi, rozpozná manipulaci. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení. Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ke komunikační situaci.	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Umí pracovat s hlasem.	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Píše jednoduché, obsahově srozumitelné i formálně správné texty s využitím informačních technologií.	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Rozumí významům slov a dokáže je porovnat. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
	ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
	ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
	ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Ovládá pravopisné jevy v jednoduchém písemném projevu.	ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
	ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí významům slov a dokáže je porovnat. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Rozezná slovní druhy. Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Vyhledá základní skladební dvojici. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

Ovládá pravopisné jevy ve svém písemném projevu a jejich správnost je schopen ověřit.	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo	
Výstupy podle RVP ZV – žák:	
– žák:	
Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Pracuje tvořivě s literárním textem.	ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyjadřuje své	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

dojmy z četby.	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
Tvoří vlastní texty.	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Ročník: 6. - 9.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje subjektivní a hodnotící sdělení od objektivního, rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.	ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
V mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky. Umí sepsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel. Text je schopen po sobě zkontrolovat a případné nedostatky dostupnými prostředky napravit.	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
	ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Umí třídit slovní druhy a tvořit spisovné tvary slov. Ovládá pravopis;	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
	ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
	ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

své případné chyby je schopen dostupnými prostředky napravit. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci.	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. V písemném projevu se dokáže vyjadřovat tvořivě. Má základní přehled o české a světové literatuře (opřený o vlastní četbu), zná základní literární druhy a žánry.	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
	ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.2.4.2 Integrovaná část předmětu čeština v předmětu JaS

Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
a náročnosti. Ovládá základní principy	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

Během písemného i mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky. Dokáže se písemně vyjádřit. Umí sledovat dějovou linii příběhu.	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Dokáže pracovat s informacemi, rozpozná manipulaci. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení. Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Umí pracovat s hlasem. Píše jednoduché, obsahově srozumitelné texty.	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
Rozumí významům slov a dokáže je porovnat.	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Rozezná slova spisovná a nespisovná.	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
Ovládá pravopisné jevy ve svém písemném projevu a jejich správnost je schopen ověřit.	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
Vyjadřuje své dojmy z četby. Volně reprodukuje text podle svých schopností. Tvoří vlastní texty.	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje subjektivní a hodnotící sdělení od objektivního, rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj. Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace. Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. V mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči. Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze. Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky. Umí sepsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel.	ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
	ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Text je schopen po sobě zkontrolovat a případné nedostatky dostupnými prostředky napravit.	
--	--

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Umí třídit slovní druhy a tvořit spisovné tvary slov. Ovládá pravopis; své případné chyby je schopen dostupnými prostředky napravit. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci.	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
	ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
	ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Umí vhodně formulovat dojmy ze	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. V písemném projevu se dokáže vyjadřovat tvořivě. Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu anglický jazyk

5.3.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Komunikace v anglickém jazyce patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, mezi prostředky sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Výuka angličtiny je zaměřena na konverzaci a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou, význam slov napovídající a tím čas šetřící součást mluveného projevu. Vždy je kladen důraz na co nejjednodušší projev, tj. formulování jednoduchých vět, které usnadňují komunikaci a porozumění, protože jazykový projev je individuální tvorbou stejně jako tvorba umělecká a nelze ho překládat slovo od slova (lexikální význam slov není nejpodstatnější).

Předmět anglický jazyk je v 1. a 2. ročníku volitelný v rámci 1 hodiny z disponibilní časové dotace předmětu HRA, v 3. - 9. ročníku je pak povinný, vždy 1 hodinu samostatně a 2 hodiny integrovaně v předmětu JaS.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.3.2 Průřezová témata

Předmětem angličtina se neprolínají žádná průřezová témata.

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií je v předmětu angličtina a angličtina v rámci předmětu JaS vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro sebepoznávání a

autentické sebevyjádření založeného na důvěře, kde je dostatek prostoru pro soustředění, emoce i pozorné naslouchání a ověřování správného pochopení a celkově otevřenou komunikaci, která povede k dorozumění, vzájemnému porozumění a vyjádření vlastních myšlenek v anglickém jazyce podle svých individuálních dispozic.

5.3.4 Vzdělávací obsah

5.3.4.1 Předmět anglický jazyk

Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky. Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a světa kolem. Umí jednoduchým způsobem podat základní informace o sobě a věcech jemu blízkých.	AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
	AJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
	AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	AJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a <u>vizuální předlohy</u> AJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
Reaguje na jednoduché otázky týkající se	AJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici

probraných témat.	vizuální oporu
Zná základní zdvořilostní obraty.	AJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
Umí vyhledat informace v jednoduchém textu.	AJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
Zapojí se do rozhovoru.	AJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	AJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
	AJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům AJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu AJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života AJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzací.	AJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu <u>a zřetelně</u>
Rozumí otázkám a reaguje na ně dle svých jazykových schopností.	AJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se <u>týká osvojovaných témat</u>
Podá informace, dokáže poradit, rozumí textu, je schopen číst i napsat jednoduchý příběh či text.	AJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i <u>neformálních situacích</u>
Reaguje na otázky snahou dorozumět se i bez znalosti konkrétní slovní zásoby:	AJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných <u>tématech</u>
neznámá slova se snaží popsat, nahradit, nakreslit či gestikulovat jakýmkoli způsobem s cílem dorozumět se.	AJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
Chápe, že podstatou úspěšné komunikace je co nejjednodušší formulování vět.	AJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
Nebojí se přiznat, že	AJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	AJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

neporozuměl a klade otázky, dokud nedojde k dorozumění.	AJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat AJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení
--	--

5.3.4.2 Integrovaná část předmětu anglický jazyk v předmětu JaS
Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Komunikuje se sebou i s ostatními různými jazykovými prostředky. Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky. Vnímá a rozlišuje komunikaci v cizích jazycích. Rozeznává angličtinu od jiných cizích jazyků v mluvené i písemné formě. Zažívá a v rámci pracovních projektů spoluvytváří jednoduché rozhovory a texty v anglickém jazyce. Je si vědom významu verbální i neverbální komunikace a	AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
	AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	AJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	AJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

vědomě ji užívá pro autentické sebevyjádření. Zapojí se do rozhovoru. Vyplní osobní údaje ve formuláři.	AJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	AJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
	AJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
	AJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzaci. Sdílí své názory a hodnoty s ostatními.	AJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
	AJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

Vnímá a rozvíjí své jazykové dovednosti ve vztahu ke své identitě a k efektivní komunikaci v anglickém jazyce jak v mluvené tak písemné formě. Pracuje na tématech jemu blízkých, vyhledává o nich informace a hovoří o nich. Chápe anglický jazyk jako prostředek k dorozumívání se, navazování kontaktů a ke spolupráci s lidmi z jiných zemí a kultur po celém světě.	AJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života AJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech AJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace AJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři AJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení
---	---

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

5.4.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Komunikace v cizích jazycích patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Stěžejní náplní výuky cizího jazyka je především konverzace a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou, význam slov napovídající a tím čas šetřící součást mluveného projevu. Vždy je kladen důraz na co nejjednodušší projev, tj. formulování jednoduchých vět, které usnadňují komunikaci a porozumění.

Předmět Německý jazyk je v 1. - 7. ročníku volitelný v rámci 1 hodiny z disponibilní časové dotace předmětu HRA, v 8. a 9. ročníku je pak povinný, vždy 2 hodiny samostatně a 1 hodinu integrovaně v předmětu JaS.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.4.2 Průřezová témata

Předmětem Německý jazyk se neprolínají žádná průřezová témata.

5.4.3 Výchovní a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií je v předmětu Německý jazyk a Německý jazyk v rámci předmětu JaS vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro sebezpoznávání a autentické sebevyjádření založeného na důvěře, kde je dostatek prostoru pro soustředění, emoce i pozorné naslouchání a ověřování správného pochopení a celkově otevřenou komunikaci, která povede k dorozumění, vzájemnému porozumění a vyjádření vlastních myšlenek ve německém jazyce podle svých individuálních dispozic, přičemž jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

5.4.4 Vzdělávací obsah

5.4.4.1 Předmět Německý jazyk

Ročník: 8.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Seznámí se s německou výslovností a přízvukem. Rozumí jednoduchým pokynům, informačním nápisům a krátkým textům s obrázky. Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a světa kolem a zeptá se na význam slov, kterým nerozumí. Umí jednoduchým způsobem podat základní informace o	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

sobě a věcech jemu blízkých. Reaguje na jednoduché otázky týkající se probraných témat. Zná základní zdvořilostní obraty a pozdravy. Umí vyhledat informace v jednoduchém textu.	DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.4.4.2 Integrovaná část předmětu Německý jazyk v předmětu

JaS Ročník: 8.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky. Vnímá a rozlišuje komunikaci v cizích jazycích. Rozeznává němčinu od jiných cizích jazyků v mluvené i písemné formě. Orientuje se ve věcech, místech a lidech, které souvisejí s	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

německy hovořícími zeměmi. Je si vědom významu verbální i neverbální komunikace a vědomě ji užívá pro autentické sebevyjádření. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Vyplní osobní údaje ve formuláři.	DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
--	--

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu matematika

5.5.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen pro 1. i 2. stupeň na dvě části:

1. Vzdělávací obsah je uchopen v minimálních základních znalostech, kde si žáci osvojují základní pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.
2. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč všemi vzdělávacími obory. Žák používá obecně užívané termíny, znaky, symboly a algoritmy, uvádí je do souvislostí a propojuje je do širších celků v různých vzdělávacích oblastech a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy.

Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládnutí vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně.

Žáci mohou využívat prostředky výpočetní techniky, jako jsou kalkulátory, počítačový software a výukové programy.

Předmět matematika je v 1. - 9. ročníku 1 hodinu a zbylá časové dotace je integrovaná v předmětu JaS.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.5.2 Průřezová témata

Předmětem matematika se neprolínají žádná průřezová témata.

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu Matematika je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování matematického rozměru světa a propojení matematiky s praktickými situacemi v životě.

5.5.4 Vzdělávací obsah

5.5.4.1 Předmět matematika

Ročník: 1.- 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
--	------------------------------------

Zná základní početní operace v oboru přirozených čísel a základní rovinné útvary. Zná pojem celé číslo a umí ho vyznačit na číselné ose. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho na číselné ose. Ví, co znamená celek a jeho část, kterou umí zapsat ve formě zlomku. Zná základní prostorové útvary.	M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
--	--

Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
--	-----------------------------

Umí pracovat v oboru reálných čísel, pracovat s algebraickým i výrazy. V geometrii umí provádět konstrukce, pracovat s geometrickým i vzorci a větami.	M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
--	--

5.5.4.2 Integrovaná část předmětu Matematika v předmětu

JaS Ročník: 1.-5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Základní dovednosti, získané v 1.části vzdělávacího obsahu, žák rozšiřuje, dává do souvislosti s dalšími vzdělávacími obsahy zahrnutými v předmětu JAS a umí je použít v reálných situacích.	M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Základní dovednosti, získané v 1.části vzdělávacího obsahu, žák rozšiřuje, dává do souvislosti s dalšími vzdělávacími obsahy zahrnutými v předmětu JaS a umí je použít v reálných situacích.	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu pohyb, umění, kultura (PUK)**5.6.1 Obsahové vymezení předmětu**

Předmět PUK zahrnuje obory Tělesná výchova, Výtvarná výchova a Hudební výchova. Výtvarné vnímání a projev stejně jako pohyb, hudba a tanec patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky sebevyjádření, propojení sama se sebou, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Umění i pohyb překonávají hranice, jsou mezinárodním jazykem, který umožňuje vyjadřování beze slov.

V rámci předmětu PUK budou žáci mít možnost seznámit se s různými výtvarnými technikami, styly, výrazovými prostředky a v náznaku také s dějinami umění a budou mít dostatek prostoru pro sebevyjádření s důrazem na svobodu projevu a vyjádření emocí, svobodnou volbu materiálů, technik a námětů.

Důležitou součástí výuky budou návštěvy galerií a kulturních institucí, komentovaných prohlídek a workshopů, školní projekty navazující na učivo probírané v jiných předmětech a tvůrčí dílny a projekty podle ročních období.

Předmět PUK je v 1. a 2. ročníku 5 hodin, v 3. - 5. ročníku 4 hodiny a v 6. - 9. ročníku 5 hodin. Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.6.2 Průřezová témata

Předmětem PUK se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

Základní výchovnou strategií je v předmětu PUK vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro sebepoznání a autentické sebevyjádření, tvorbu i interpretaci uměleckého díla podle individuálních dispozic.

5.6.4 Vzdělávací obsah

5.6.4.1 Obor Hudební výchova v předmětu PUK

Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naslouchá sobě, druhým i přírodě. Zažívá a reprodukuje i produkuje základní rytmy. Využívá hudbu k sebevyjádření a komunikaci, a to prostřednictvím zvuku i pohybu. Rozeznává základní druhy umění, základní hudební žánry a hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Tvoří komplexní dílo jako své Sebevyjádření. Má představu o dějinách umění v rámci komplexní časové osy. Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

5.6.4.2 Obor Výtvarná výchova v předmětu PUK

Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vnímá a pozoruje sebe, druhé i přírodu. Vnímá krásu. Využívá výtvarné umění k sebevyjádření a komunikaci prostřednictvím barev, linií a tvarů v ploše, objemu i prostoru. Rozeznává a porovnává základní výtvarné žánry, postupy a výrazové prostředky, které při své vlastní	VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
tvorbě vzájemně Kombinuje. Inspiruje se uměním a zamýšlí se, jak na něj působí. Dle své fantazie vizuálně vyjadřuje své vlastní životní zkušenosti, zážitky, vjemy a představy.	samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Ročník: 6.–9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě. Sdílí estetické hodnoty s ostatními. Tvoří komplexní dílo jako své Sebevyjádření. Má představu o dějinách umění v rámci časové osy. Cítí přesahy a spojnice druhů a Žánrů. Uvědomuje si estetické i	VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
mimoestetické funkce umění. Vnímá místo umění ve společnosti. Umí propojit umění s přírodními i sociálními fenomény.	rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci

5.6.4.3 Obor Tělesná výchova v předmětu PUK

Ročník: 1.–5.

1. Období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby Druhých. Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví.	TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. Období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby druhých. Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. Umí poskytnout první pomoc. Dle svých	TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
předpokladů zvládá některou z plaveckých technik.	plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Využívá sebeřízení k naplňování svých potřeb. Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených se zneužíváním psychoaktivních látek.	TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 86 TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, poznává možnosti svého těla a tvořivě je aplikuje ve hře a jiných činnostech.	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - spolupráce, týmový duch, pomáhá druhým, respektuje jedinečnost každého člověka a umí si vymezit své	TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony,

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
hranice. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a turistické akce na úrovni školy.	eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu hry, relaxace, aktivity (HRA)

5.7.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hry, relaxace, aktivity (HRA) se nezaměřuje prioritně na specifický obor ani průřezové téma, svou otevřeností ale umožňuje to, aby se s nimi žák mohl setkat i v tomto předmětu. HRA tak potenciálně zahrnuje všechny obory a průřezová témata. Specifikem tohoto předmětu je, že se zaměřuje na vytvoření osobního prostoru pro dosahování hlavního vzdělávacího cíle, kterým je poznání a přijetí sebe sama. Výstupy jednotlivých žáků jsou tedy především individuální. Z tohoto důvodu jsou v tabulce vzdělávacího obsahu ve sloupci Výstupy podle RVP ZV uvedeny jen ty hlavní, společné pro všechny žáky. Předmět HRA je inspirován humanistickou teorií vzdělávání a využívá postupy kreativní pedagogiky.

Hra patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky sebevyjádření, propojení sama se sebou, poznávání světa, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Relaxace je nezastupitelná pro propojení sama se sebou. Je také důležitá pro ztišení, které umožňuje objevit svá vnitřní směřování a talenty.

Vlastní aktivity pak umožňují vyjádřit sebe sama, testovat své koncepty a hypotézy a získávat zkušenost v individuálních i skupinových aktivitách.

HRA umožňuje projevit vnitřní tendence a směřování. V první řadě umožňuje zakusit počáteční, vlastní i společný chaos, ve kterém je člověk ponechán „sám sobě“. HRA

umožňuje vyjasňování, postupné strukturování „zevnitř“ a konstruování vlastních konceptů, které jsou pak konfrontovány se zkušeností a koncepty druhých. Odvaha k experimentování, zkoušení, hledání a také nalézání, především toho vlastního, osobitého, umožňuje to, aby nepřevládala většinou dominantní tendence imitovat, napodobovat, přijímat a produkovat „hotové“ věci. Tímto HRA nejen podporuje autentickou tvořivost, ale je zároveň výraznou prevencí manipulovatelnosti osobnosti, což je v dnešním světě jeden z nejdůležitějších výstupů vzdělávání.

Předmět HRA se zaměřuje na osobní úroveň a na sebeobjevování, sebepoznávání a sebezpřijetí. Zakládá předpoklady pro seberealizaci a kvalitní život. Zároveň poskytuje prostředí pro vytváření psychosomatické kondice pro tvořivou komunikaci, a tedy pro hlubší empatii, poznání a přijetí sebe i druhého, pro setkání v pravém slova smyslu. HRA tak přispívá i k rozvoji tvořivosti a kooperace.

Předmět HRA je v 1. a 2. ročníku 4 hodiny, v 3. a 4. ročníku 3 hodiny, v 5. ročníku 2 hodiny a v 6.-9. ročníku 3 hodiny. Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.7.2 Průřezová témata

Předmětem HRA se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

5.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií je v předmětu HRA vytvoření bezpečného prostředí pro sebepoznání a autentické sebevyjádření a pro předání odpovědnosti za vlastní učení a rozvoj žákovi.

5.7.4 Vzdělávací obsah

Ročník: 1.–5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Přijímá sám sebe takový, jaký je.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Svobodně vyjadřuje sám sebe.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí
Komunikuje se sebou i s	o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
ostatními různými prostředky. Poznává svět hravě a tvořivě. Vyjadřuje pozitivní i negativní emoce. Odolává manipulaci. Koncentruje a projevuje svoji energii. Realizuje vlastní Projekty. Spolupracuje s ostatními.	ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu 89 TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	hře a při rekreačních činnostech ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Ročník: 6.–9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí dát empatii sám sobě. Dále rozvíjí svoji autonomii. Využívá autentické sebevyjádření k efektivní komunikaci. Odolává manipulaci a je schopen se jí bránit nenásilnou komunikací. Realizuje vlastní projekty. Spolupracuje s ostatními. Poznává přírodní	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
i sociální fenomény prostřednictvím hry. Skrze hru a tvoření se dostává do kontaktu se svou radostí. Rozvíjí smysl pro humor.	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a při rekreačních činnostech ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	předměty z tradičních i netradičních materiálů

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků v procesu učení autonomii a vnitřní motivaci, která je v systému školy Libera podmínkou efektivního učení a východiskem pro dosahování cílů vzdělávání. Proces hodnocení integrálně vychází z bezpečného prostředí ve škole a zároveň je podporuje. Z těchto důvodů je hodnocení žáků primárně založeno na sebehodnocení. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence, především pak schopnost učit se tím, že žák se učí reflektovat také samotný proces učení.

Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní ale i neverbální zpětné vazby mezi učitelem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný – zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli. Ústní hodnocení a zpětná vazba se odehrává pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka. Probíhá např. během jednotlivých činností žáka jako průběžná zpětná vazba nebo na konci dané činnosti formou individuální diskuse se žákem podle potřeby. Prostor pro zpětnou vazbu je i během pravidelných setkání učitel-žák-zákonný zástupce.

Sebehodnocení je základem pro hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu, ale i konflikt se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.

Pro výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu klasifikace. Při hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a používáme pouze pozitivní vyjádření (přístup, který podporuje budování pozitivního obrazu o sobě). Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho učení a podpořit jeho pozitivní obraz o sobě, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme jednak na oblast vztahů, cílů vzdělávání a klíčových kompetencí, ale i hodnot, ze kterých vycházejí, i na další výsledky učení a jeho proces.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni především

hodnotit sami sebe, a za významnou považujeme také vzájemnou zpětnou vazbu ze strany spolužáků.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni dvěma základními formami: konzultacemi a hodnocením při výročním vysvědčení. Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel–žák–zákonný zástupce a obsahuje reflexi dílčích hodnocení.

Hodnocení žákovy práce na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (známkou). Převod známek na slovní hodnocení je realizován na základě pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci: záznamy učitelů o průběžné práci žáka včetně skupinových aktivit, záznamy ze sebehodnocení žáka nebo portfolio školní práce žáka.

Tento způsob hodnocení významně spoluvytváří bezpečné prostředí ve škole a podporuje vnitřní motivaci žáků.

V případě, že žák dosáhl vysoké absence či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu, jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě předloženého žákova portfolia nebo hodnocení z jiné školy nebo domácí přípravy.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a od klíčových kompetencí. Škola podporuje žáky v tom, aby si vytvářeli svá kritéria pro sebehodnocení, a posiluje tím přebírání zodpovědnosti za vlastní učení a samostatnost v plánování. Nikdy nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti, pouze konkrétní projevy v chování a činnosti.

Žák při sebehodnocení a učitel při jeho podpoře přihlíží především k cílům vzdělávání a klíčovým kompetencím a vedle aktuálně dosažené úrovně klíčových kompetencí žáka se soustředí zejména na:

Vytváření respektujících a pozitivních vztahů k sobě, k druhým lidem a k životnímu Prostoru.

Účinnou a respektující komunikaci vedoucí ke spolupráci a ke spoluvytváření bezpečného prostředí ve škole včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur, názorů a duchovních hodnot.

Rozvoj vnitřní motivace, potřebných strategií učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení.

Dodržování dohodnutých pravidel i vytvořených hodnot na ochranu fyzického i duševního zdraví.

Rozpoznání svých talentů a poznání svých schopností a reálných možností a vytvoření předpokladů pro jejich uplatnění společně s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním Zaměření.

6.1.3 Postupy hodnocení

Metody a formy hodnocení zahrnují popis, dialog, analýzu a reflexi:

na úrovni žáka,
se spolužáky,
s učitelem,
v širší skupině.

V případě potřeby může být podkladem pro hodnocení i konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem.

Testování žáků používáme pouze jako nástroj jejich sebehodnocení – pro osobní zpětnou vazbu a případně pro vyžádanou konzultaci s pedagogem.

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce na společné konzultaci. Učitel jde v oblasti hodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.

6.2 Hodnocení žáků vzdělávaných individuálně

K označování žáků, kteří se dle paragrafu 41 školského zákona vzdělávají individuálně, škola využívá i neformálního označení „domškoláci“. Žáci vzdělávání individuálně konají ke konci každého pololetí zkoušky („přezkoušení“) z učiva za příslušné období. Učivo je v rámci ŠVP integrální součástí očekávaných školních výstupů, jejichž míra dosažení se posuzuje během přezkoušení.

Přezkoušení probíhá formou rozhovoru o portfoliu, jehož formu i obsah si v souladu s ŠVP volí žák. Vzhledem k tomu, že vzdělávání „domškoláka“ probíhá často nejen v domácím prostředí, přezkoušení se může opírat i o následující podklady:

ústní zkoušení,
písemné zkoušení,
vyhotovené pracovní listy,
vypracované pracovní sešity,
vlastní projekt,
volnočasové aktivity,
představení výrobku,
audiozáznamy a videozáznamy,
fotografie,
cestovní a pracovní deníky,
tabulka očekávaných výstupů,
jiná forma sebehodnocení.

V odůvodněných případech může přezkoušení po předchozím schválení školou probíhat online. Přezkoušení se můžou účastnit i zákonní zástupci nebo další rodinní příslušníci za podmínky, že nezasahují do průběhu.

Zákonní zástupce dodají před přezkoušením návrh na hodnocení žáka. Starší žáci zpracovávají návrh na hodnocení samostatně.

